

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 26 september 2023
Registratie nummer	: GZDGWB1072516/1072534
Voorstelnummer	: RV2023-081
Portefeuillehouder	: Burgemeester
Bijlage(n)	: Startnotitie ondersteuning portefeuillehoudersoverleg Ruimte Regio Rivierenland
Onderwerp	: Startnotitie ondersteuning portefeuillehoudersoverleg Ruimte Regio Rivierenland

Onderwerp

Startnotitie ondersteuning portefeuillehoudersoverleg Ruimte Regio Rivierenland

Beslispunten

1. De startnotitie ondersteuning portefeuillehoudersoverleg Ruimte Regio Rivierenland vast te stellen.
2. De bijdrage voor 2023 van 17.130 euro te laten verwerken in de 2^e bestuursrapportage 2023.

Inleiding

PFO Ruimte van pilot naar structureel

In het najaar van 2021 is het portefeuillehoudersoverleg (hierna: PFO) Ruimte opgestart. In eerste instantie als een pilot, gevolgd door het structureel maken van het PFO Ruimte bij besluit van 14 juli 2022. Het PFO wordt ondersteund door een programmamanager Ruimte die de secretarisrol voor zijn/haar rekening neemt.

Eerdere financieringsafspraken

Tot eind 2022 was de financiering voor de ondersteuning van het PFO Ruimte geregeld (besluit AB 8 september 2021). De verwachting was dat na 2022 binnen de huidige formatie ruimte gecreëerd kon worden om het PFO Ruimte structureel te kunnen ondersteunen. Dit blijkt niet het geval doordat reeds bij de Regio Rivierenland ondergebrachte taken, meer tijd vragen als gevolg van toegenomen complexiteit.

Ontwikkelingen ruimtelijk domein

De ontwikkelingen en opgaven binnen het ruimtelijk domein zijn enorm én zeer urgent. Er liggen een aantal zeer urgente opgaven (stikstof, versterking natuur/biodiversiteit, klimaatadaptatie, bodem en water sturend, energietransitie, transitie landbouw, woningbouw) en de Rijksoverheid wil de regie op ruimtelijke ordening te herpakken en de realisatie van deze opgaven versnellen door middel van het Ruimtelijke Puzzelproces (regio-arrangement Gelderse Puzzel). Het regio-arrangement en vervolgens het gebiedsprogramma dat hierop volgt betreft de toekomst van ons gebied voor de komende 20 tot 30 jaar en het maken van afspraken met de vier overheidslagen (gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk) over het realiseren van opgaven en de hiervoor benodigde middelen (financiën, expertise, capaciteit en regelgeving).

Mede als gevolg hiervan is extra capaciteit nodig om het PFO Ruimte goed te ondersteunen en samen met de gemeenten, het waterschap en de provincie tot goed voorbereide adviezen en gedegen voorstellen te komen voor het regio-arrangement Gelderse Puzzel.

Regio-arrangement Gelderse Puzzel

Het PFO Ruimte heeft op 9 maart uitgesproken een proactieve en coördinerende rol te willen vervullen bij de totstandkoming van het regio-arrangement Gelderse Puzzel. Waarbij een regionale positie wordt ingenomen om maximaal invloed te kunnen uitoefenen op de ruimtelijke ordening en ruimtelijke kwaliteit binnen het grondgebied van de Rivierenlandse gemeenten. Het PFO Ruimte ziet het proces van de Gelderse Puzzel als een belangrijke opgave voor de inrichting van schaarse ruimte. Om kansen in Rivierenland te benutten en te voorkomen dat Rivierenland wordt benut om knelpunten in andere regio's te verhelpen.

Dat vraagt om extra overleggen, goede ambtelijke voorbereiding en ook ambtelijk een proactieve en coördinerende rol op het proces van de totstandkoming van het regio-arrangement en daarmee extra capaciteit voor de ondersteuning van het PFO Ruimte.

Samenvatting

-

Besluitgeschiedenis

- 8 april 2021: besluit Algemeen Bestuur om ondersteuning PFO Ruimte tot 2022 te dekken uit de begroting van de Regio Rivierenland.

Beoogd effect

Het organiseren van de capaciteit voor ondersteuning van het PFO Ruimte binnen de Regio Rivierenland heeft als doel om invulling te kunnen geven aan efficiënte samenwerking als Rivierenlandse gemeenten en daarmee invloed uit te oefenen op de plannen van de provincie Gelderland en het Rijk. Voor 2023 wordt verwacht dat de inzet hoger ligt, dan in de jaren daarna.

Argumenten

1.1 De uitbreiding van de ondersteuning op PFO Ruimte is noodzakelijk

Op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling is er een toenemende urgentie en noodzaak voor regionale samenwerking, bijvoorbeeld vanuit het Gelders Programma Landelijk Gebied. Om het PFO Ruimte goed te kunnen ondersteunen, onder meer bij de totstandkoming van het regio-arrangement Gelderse Puzzel is capaciteit nodig om de faciliterende rol van programmamanager Ruimte goed invulling te kunnen geven.

Op het moment dat het eerdere besluit door het Algemeen Bestuur werd genomen was het proces van de regio-arrangementen nog niet in beeld. Dit proces is zeer veel omvattend en kenmerkt zich door integraliteit. Dit in combinatie met de eveneens zeer krappe deadlines gesteld door het Rijk maken dat meer inzet wordt gevraagd vanuit de Regio Rivierenland.

1.2 Daar waar in september 2021 werd gedacht één en ander binnen de bestaande begroting van de Regio Rivierenland kon worden opgevangen is dat niet het geval.

Bestaande projecten zijn complexer en lopen langer door als gevolg waarvan er geen formatie is 'vrij gekomen'. Daarbij komt dat de extra inzet die wordt gevraagd in 2023 niet bekend en voorzien was.

1.3 Gemeenten zitten aan het stuur, de Regio Rivierenland faciliteert en is de verbindende schakel tussen provincie en gemeenten voor het proces

Vanuit de Regio Rivierenland wordt geen andere rol vervuld dan het geval is bij bijvoorbeeld de beleidsvelden wonen, mobiliteit, RES en economie. De beslissingsbevoegdheid blijft bij afzonderlijke gemeenten. Het PFO Ruimte neemt op inhoud en op verbinding een rol.

2.1 De bijdrage voor 2023 kan worden verwerkt in de 2^e bestuursrapportage 2023

De bijdrage van 17.130 euro is de bijdrage voor 2023 en kan verwerkt worden in de 2^e bestuursrapportage.

Kanttekeningen

1.1 Het proces om de ondersteuning van het PFO Ruimte te beleggen bij de Regio Rivierenland in combinatie met het uitbreiden van de capaciteit loopt parallel aan het inhoudelijke proces om te komen tot een regio-arrangement.

Dit betekent dat het werk op dit moment ook in uitvoering is om lopende zaken niet op te houden.

1.2 / 2.1 Voor 2024 zal opnieuw een financiële en inhoudelijke afweging moeten worden gemaakt.

Bij het vaststellen van de begroting van 2024 heeft het Algemeen Bestuur van de Regio Rivierenland besloten de benodigde middelen voor het PFO Ruimte nog niet op te nemen in de begroting. Hiervoor zal opnieuw een financiële en inhoudelijke afweging moeten worden gemaakt middels een startnotitie.

Financiën

Als gevolg van het Regio-arrangement wordt voor 2023 een extra capaciteitsbehoefte van 0,2 fte ingeschat, deze 0,2 fte wordt gefinancierd door de provincie Gelderland.

De eerste maanden van dit jaar zijn gefinancierd vanuit budget van de Regio Rivierenland.

Een incidentele financiering van 82.719,05 euro is nodig voor het resterende deel (resterende 8 maanden van 2023 en de resterende 0,8 fte die niet door de provincie worden gefinancierd). Dit bedrag wordt verdeeld onder de gemeenten op basis van inwoneraantal (zie tabel). Voor West Betuwe betreft dit 17.130 euro. Invulling hiervan zal vooralsnog op tijdelijke basis plaatsvinden.

2023		
Basisformatie	0,8 fte	Incidentele financiering voor 8 maanden via gemeenteraden (rest van het jaar gefinancierd vanuit de Regio Rivierenland)
Incidenteel tbv Gelderse Puzzel	0,2 fte	Financiering door de provincie Gelderland

Tabel 1: formatie ondersteuning

Gemeente	Inwoneraantal 1-1-2022 (bron CBS)	Bedrag
Buren	27.155	€ 8.950,29
Culemborg	29.397	€ 9.689,25
Maasdriel	25.504	€ 8.406,12
Tiel	42.277	€ 13.934,50
Neder-Betuwe	25.032	€ 8.250,55
West Betuwe	51.971	€ 17.129,64
West Maas en Waal	19.675	€ 6.484,88
Zaltbommel	29.957	€ 9.873,83

Tabel 2: Verdeelsleutel

Communicatie en Participatie

Het besluit van de gemeenteraad zal worden gedeeld met de Regio Rivierenland.

Uitvoering/Planning

Na besluitvorming over de startnotitie en financiering is de uitvoering van het PFO Ruimte voor 2023 geborgd. Voor 2024 zal een nieuwe startnotitie worden aangeboden.

Evaluatie

Er zal moeten worden geëvalueerd in hoeverre de ondersteuning met de omvang van 1 fte nog steeds nodig is na 2023.

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Niet iedere gemeente gaat akkoord met startnotitie	Bestuurlijk	Klein	Middel	Besef van belang om op overstijgende thema's regionaal samen te werken.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
 de secretaris, Philip Bosman
 de burgemeester, Servaas Stoop